

Forum Beneficiale, Sive Quæstiones & Responsa Canonica

Materiam De Beneficiis Universam Ex Beneficialistarum tam antiquorum, quàm recentiorum placitis complectentia. Opus methodo novâ, & clarâ in tres digestum Partes ... accuratè, ac copiosè instructae

De Provisione Et Obtentione Beneficiorvm

Leuren, Peter

Coloniæ Agrippinæ, 1704

344. An stante decreto Trid. valida adhuc & licita, etiam quo ad regulares, electio per scrutinium auriculare.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-74485](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-74485)

Quaestio 341. An ad scrutandum vota Electorum, aliumve actum praestandum circa Scrutinium, (non enim hic quaeritur de conscribendo decreto electionis communis, quod transmittendum est ad confirmatorem) praeter tres Scrutatores adhiberi debeat aut possit Notarius cum testibus, & is qualis esse debeat?

Respondeo ad primum negativè. gl. ad c. quia propter, afferens, vota conscribi vel per scrutatores, vel per tabellionem, Host. *ibid.* dicens id tutius fieri per scrutatores. Jo. And. *ibid.* dicens, perinde esse, an hac scriptura sit publica, an privata. Abb. *ibid.* dicens mentem textus esse, ut Scrutatores per eorum aliquem vota redigere debeant in scriptis privatis, quod ipsum ait & probat Pass. n. 37. ipsi namque scrutatores tanquam fide digni electi constituntur ut testes ex officio, quibus fides praestanda. Abb. *loc. cit.* Verumque hoc ipsum est, dum Electores tantum sunt tres vel duo; cum iidem sint scrutatores & Electores; dum autem est unus, potest is publicè & notoriè eligere, seu nominare aliquem, adeoque absque eò, quòd egeat Notario, qui fidem faciat. Pass. n. 38.

2. Respondeo ad secundum: quamvis admitti posse notarium supponant plerique ex cit. AA. teneantque Peyr. in *subd. q. 1. c. 31.* Lezan. Sigism. à Bon. qui tamen de testibus admittendis tacent; videri tamen id parum conforme textui c. quia propter, & Trid. decernenti, ut electio, in regularibus maxime, sit secreta, ait Pass. n. 39. Cum, si Notarius & testes in scrutinio auriculari audiant Electores nominantes, & vel ipsi vota conscribant, vel à scrutatoribus conscripta videant, jam ad minus sex personis vota eligentium sunt manifesta; dum autem scrutinium fit per schedas complicatas, eorum assistentia sit superflua; cum locus, ubi scrutatores scrutantur, sit apertus, & in conspectu omnium Electorum: Nihilominus in monialium electionibus specialis est ratio adhibendi Notarium; cum non sint in illis Scrutatores electi de capitulo Monialium, sed extranei vota earum redigant in scriptum; neque ista electiones formae capituli Quia propter, sint subjecta Pass. n. 40. Hinc decretum, ut in electione Abbatissa Episcopus habeat assistentes duos sacerdotes moribus & aetate graves, qui testimonium reddere possint istius actionis, & ad id Notarium publicum adhibeat. Nicolius. v. Abbatissa. n. 5. apud Pass.

3. Respondeo ad tertium: in casu, quo licet adhibere Notarium & testes, possunt tam hi, quam ille, esse saeculares, (quamvis melius esset, uti Notario Ecclesiastico; quin etiam ad hoc creari posse à Superioribus Ordinibus ex privilegio Pii V. concessio Prædicatoribus, testatur Pass.) cum nullam exercent jurisdictionem, vel auctoritatem; sed nudum ministerium & officium. Abb. *loc. cit.* num. 10. Peyr. Pass. *ll. cit.*

Quaestio 342. Num Scrutatoribus sit habenda fides?

Respondeo affirmativè: & ita quidem, ut si omnes tres, vel etiam duo ex illis jurati affirmant, aliquem à tot nominatum fuisse, illis sit credendum, etiam si Electores asserant, se talem non nominasse in tanto numero, vel in numero majore eo, qui refertur. c. cum dilectus. de Elect. Abb. ad c. quia propter. n. 9. Host. in *sum. de elect. Biax p. 2. c. 28. num. 3.*

Castel. n. 12. n. 19. Sigism. *dub. 21. in fin.* Idque adhuc verum, etiam si unus Scrutatorum vel Notarius steterit cum Electoribus opposentibus; quia adhuc remanent duo testes contra unum; Electores enim opposentes non sunt nisi testes singulares. Pass. n. 42. & 44. in *fine. ex cit. c. cum dilectus. contra Lavor. c. 19. n. 110.* Quòd si Scrutatores in publicando vota discordarent ab Electoribus, & eorum scriptura, vel etiam à sola eorum scriptura, dubitandum de Electione, dicit Host. *loc. cit.* cui consentit Pass. n. 43. qui tamen ait, planum esse, quòd standum sit Scripturae, ubi saltem unus Scrutatorum concordat cum scriptura & Electoribus. Quòd si scrutatoribus non concordibus inter se, Notarius (ubi hic interfuit) qui vota annotasset, concordaret cum Electoribus omnibus publicato scrutinio negantibus sua vota, sine dubio eis standum, ait Pass. *loc. cit.*

Quaestio 343. An scrutinium fieri debeat secretè?

Respondeo affirmativè, sic expressè habet c. quia propter. comprehendens electiones Prælatorum omnium, tam regularium, quam saecularium, quorum morte sunt viduata Ecclesiæ, & qui jurisdictionem universalem exercent; non verò Abbatissarum, aliarumque Præpositarum monialium. Pass. c. 17. n. 2. Quòd longè strictius Trid. sess. 25. de regular. c. 6. pro regularibus (de Electionibus enim Episcoporum, aliorumque Prælatorum saecularium hic nihil disponitur) decernit his verbis: in electione Superiorum, quorumcunque Abbatum temporalium & aliorum officialium (quo nomine non comprehendit officiales quoscunque, sed solum eos, qui Superiores sunt locorum Conventuum, & c. Sive dicantur Guardiani, sive Rectores, sive Priores. Pass. n. 5.) ac Generalium (quos ideo exprimit, ut comprehendat illos omnes, etiam si in aliquibus Ordinibus non sint temporales, sed perpetui) & Abbatissarum, atque aliarum Præpositarum, quò omnia rectè & sine ulla fraude fiant, Synodus discretè præcipit, omnes supradictos eligi debere per vota secreta; ita ut singulorum eligentium nomina nunquam publicentur, si verò contra hujus decreti constitutionem aliquis electus fuerit, electio irrita sit.

Quaestio 344. Num igitur, stante hoc Trident. decreto, valida adhuc sit & licita, etiam quoad Regulares, electio per scrutinium auriculare, quo ea aliàs juxta cit. c. poterat, imò, ut Boer. decif. l. n. 35. Cuchus de elect. l. 4. n. 212. fieri debebat?

Respondeo affirmativè: ita contra Mirand. ro. 2. q. 23. a. 15. Donat. p. 3. tr. 1. q. 6. n. 7. censentes, in hoc per Trid. derogatum capituli Quia propter. Barb. ad cit. sess. 25. c. 7. Ricc. in *prax. resol. 637. in 2. edit.* Garc. de *benef. p. 5. c. 6. n. 189.* Tamb. de *jure Abb. ro. 1. d. 5. q. 6. n. 8.* & de *jure Abbatiss. d. 28. q. 4.* Suar. de *refig. ro. 4. tr. 8. l. 2. c. 1. n. 10.* Pass. *cit. c. 17. n. 5. ex Suar. Tamb. & Garc. verbotenus referens plures pro hac sententia declarationes S. Congreg. Quibus non obstat, quòd eadem Congregatio declaravit contrarium in electione Abbatissarum, nimirum vota ore tenus accipi non posse ab earum Superioribus cum duobus testibus; sic enim declaravit specialiter circa eas earum electiones, in quibus præter deputatos adhibentur duo testes, per quos electio publicari possit; ipsum namque Trident. de cætero expressè statuit c. 7. illius sess. 25. de regular. quòd electio Abbatissa possit fieri auriculariter, Episcopo aut Superiore ad tene-*

fenestellam montalium vota auriculariter excipiente. *Garc. n. 191. Pass. n. 6.* Ratio responsionis est, quod Trident. plus non decernat, quam ut dicta electiones fiant secretae, & vota eligentium nunquam publicentur; utrumque habetur, etiam si vota eligentium fiant à Scrutatoribus; Concilium enim Lateran. in dicto *c. quia propter*, censuit, adhuc electionem esse secretam, & vota eligentium minime per hoc publicari; quod autem vota & nomina, à quibus data publicari sic possent per scrutatores, nihil ad rem facit; cum Tridentinum non vetuerit, vota posse publicari, seu non statuerit electionem fieri ad eod. secretae, ut ne quidem publicari possent, sed ne actu publicarentur; adde, quod, cum Trident. *loc. cit.* loquatur indifferenter de Electoribus Abbatisfarum, & aliorum Prelatorum regularium, adeoque necesse non sit vi dicti Concilii, horum electiones esse magis secretas, quam illarum, quæ, ut dictum, fieri possunt ore tenus & auriculariter. *Pass. n. 7. & 8.*

Questio 345. Quandoam censeantur vota electorum publicari in ipsa electione, seu per revelationem intrinsecam electioni, & num propterea electio reddatur irrita?

Respondeo ad primum, id fieri Primum: si Electores, adhibitis, vel non adhibitis scrutatoribus, publicè altà voce, ut à Capitulo audiantur, darent suffragia; verumque id est, etiam si unus solum eorum det publicè suffragium, modò id fiat consentiente & permittente (etiam si ista permissio & non contradictio oriatur ex ignorantia, quæ ignoratur tale votum datum publicè sive ex ignorantia, sive ex scientia nullum esse, & invalidare electionem; *Barb. ad c. 6. sess. 25. Trid. Pass. n. 15.* vel etiam ex aliqua tantum reverentia & timiditate sine malitia & dolo, & non ex metu cadente in virum consultantem. *Pass. n. 14. contra Raggium p. 2. dub. 197. n. 2.* saltem majore parte capituli (quæ limitatio additur, ne si etiam invitâ majore parte Capituli datum publicè tale suffragium redderet electionem non secretam, & consequenter invalidam, major pars nunquam posset concludere electionem, si pars minor nollet; hæc enim aut unus de ea, posset eligere publicè, & sic electionem reddere nullam) *Garc. loc. cit. n. 195. Barb. de jure Eccl. l. 1. c. 5. num. 205. Peyr. to. 3. de priv. l. c. 9. n. 23. Castel. de elect. c. 5. n. 25. Pass. n. 13.* Secus autem est, & censetur in hoc casu adhuc secreta electio, ubi capitulum, aut Præses ejus, uti debet, id prohiberet, & contradiceret votum tale (utpote revera ipso jure nullum, quippe datum, & contra formam & decretum irritans. *Pass. n. 14.*) non computando inter suffragia, ac si datum esset ab extraneo (qualis meretur haberi ille, qui contra formam nulliter eligit. *Pass. loc. cit.*) vel etiam talem (uti potest. *Garc. n. 195. Castel. num. 26. Peyr. loc. cit.*) si resisteret, privando voce pro illa vice, quæ juxta *Pass.* ipso jure talis privatus non est.

2. Secundò, si scrutatoribus adsint extranei, vel etiam quicumque alii in majore numero, quam requirat forma canonica, qui suffragantes audiant, vel eorum schedas legant.

3. Tertiò: si auditis secreta Electoribus, Scrutatores publicando scrutinium, publicent simul eorum nomina.

4. Quartò: si hæc nomina describantur in decreto electionis transmittendo ad confirmatorem, *Pass. c. 17. n. 12.*

5. Quintò: si confirmator in literis confirmato-

riis eadem nomina publicet; censetur enim adhuc talis publicatio facta in electione, utpote quæ durat, donec confirmata sit. *Barb. ad sess. 25. c. 6. num. 8. Garc. p. 5. n. 197. Suar. cit. l. 2. c. 5. Pass. n. 12.*

6. Sextò: si, ubi electio ex speciali statuto prohibente cum decreto irritante Scrutinium auriculare (de ceterò enim sicuti in Scrutinio auriculari, sic etiam in eo, quod fit per Schedas, nil vetat, eligentium nomina scribi à Scrutatoribus) eò fine, ut ne quidem Scrutatoribus innotescant nomina eligentium, si inquam, in eo casu plures, vel etiam una scheda notata esset speciali aliquo signo, unde Scrutatoribus, vel etiam uni eorum innotesceret nomen eligentis per talem schedam, talis electio foret non secreta, non vi Tridentini; sed vi talis specialis statuti. *Pass. n. 18.* Adhibita tamen iterum priore limitatione, nimirum, ut id fiat sciente & permittente majore parte Capituli, non verò eo id ignorante vel contradicente; licet enim de ceterò defectus formæ munita decreto irritante non recipiat remedium ex ignorantia; non est tamen in præsentem verisimile, statuta utriusque illius Concilii patrocina fuisse fraudibus, & stravisse viam ad affligendos innocentes, uti fieret, si unum alterumve, vel etiam plura vota publicata irritare possent electionem de ceterò ritè habitam à majore parte; sed dicendum, formam eligendi secretae statutam à dictis Conciliis excludere publicitatem commissam à majore parte, sive dolo, sive per ignorantiam, vel ab ea sciente permissam; non verò commissam à minore parte, majore vel non sciente, vel contradicente, *Pass. n. 19. & 20.*

7. Septimò: si quis alicui ex Electoribus det propriam schedam, plicatam tamen, & tantum mittendam ab eo in urnam: scheda enim talis quam quisque potest legere, si vult, sive id possit licitè, sive illicitè, non est secreta quoad substantiam; & qui schedam propriam modo dicto dar alteri, ex modo eligendi proprium nomen publicat in ipsa electione, adeoque talis recepta & projecta in urnam ab eo, qui scrutator non est, reddit electionem in suo esse, & in seipsa non secretam quoad substantiam (etsi hæc maneat secreta per accidens, dum recipiens schedam illam non legit) cujus tamen contrarium vult Concilium prohibens publicationem secundum substantiam, & non quatenus illicitam, vel injustam. *Pass. n. 27. contra Pasqual. decis. 261.* unde etiam tam porrigentem dicto modo schedam, quam scrutatorem eam respicientem peccare, ait, graviter, utpote agentem contra duorum Conciliorum decreta, etiam si per accidens non lectâ schedâ nomen eligentis nunquam innotescat. Secus tamen est, & non violatur secretum, dum Elector non potens propriâ manu mittere schedam in urnam, accedit ad scrutatores, & ipsis videlicet tradit illam alteri, qui mox videlicet scrutatoribus eam projicit in urnam, *Pass. n. 28.*

8. Respondeo ad secundum, dum nomina Eligentium dictis modis publicantur in ipsa electione, electionem esse nullam, *Pass. n. 12.*

Questio 346. Num igitur etiam irritetur electio per hoc, quod scrutatorum aliquis extra electionem publicet nomina eligentium?

Respondeo primò: tametsi talis Scrutator non solum expressè revelando privatim alicui, quod hic vel ille Elector tali dederit votum suum; sed etiam loquendo taliter, unde id colligi, imò unde de eo dubitari possit, an non hic istum vel illum